

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis Libri Quatuor

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. I. De Sigismundi Augusti Regis vltimi Jagelloniae familiae morte.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

ANTONII MARIÆ
 GRATIANI
 DE VITA
 JOANNIS FRANCISCI
 COMMENDONI
 CARDINALIS
 LIBER IV.

*De Sigismundi Augusti Regis ultimi Jagel-
 loniæ familia morte.*

CAPUT PRIMUM.

UGUSTUS captus formâ, (erat enim insignis) illecebrisque ascitæ nuper in Regiam pellicis, adeò se abutendum ipsi, matrique permiserat, ut commoda, honores, publica, privatâque munera, nisi qui fidem

mulieribus obligassent, non acciperent, quorum assentatione ad spem vsque conjugii, Regiique nominis animos extulerant. Et Rex adeò perditus amore, ac libidine erat, vt affectum, atque ægrum corpus vix trahens, nihil tamen quotidianis amplexibus temperaret, spretis domesticorum, medicorumque precibus, monitisque vitæ suæ periculum instare ex tam assiduo veneris vsu denunciantium. Cùm ingravescente morbo ne tollere quidem lecto defessa membra jam posset, tamen rarò, atque ægrè admissà sorore, cæteris omnibus exclusis, curam valetudinis, suique iidem mulieribus commiserat, quæ rejectis aliis consiliis, sagam anum veneficiis, cantionibusque salutem promittentem curationi ejus adhibuerunt. Igitur destitutus medicorum ope, corpore luxuriâ exhausto, confectoque, ac nugatoriis mulierum artibus nihil levatus Nonis Julii animam egit, nullis relictis, nec vnquam susceptis liberis; ita cum eo Jagellonis virilis stirps omnis interiit, quæ ducentos propè annos Regnum in Polonia tenuerat. Jagello auctor generis Lithuanos imperio rexerat, quo tempore ipsi, quibus sylvestria animantia, serpentésque, quos domi innoxios alabant, præ numinibus erant, Christianorum instituta, sacræque famâ magis, quàm opinione aut cultu acceperunt. Tantæ tum simplicitatis fuisse dicuntur, vt virgines suas simul ac pati virum posse viderentur, cupientibus inire exponerent, nec illibata vlla nupsisset, neque ipsum inde ma-

R r ij

rimonium sanctius haberent, cum matronis honori amatorum multitudo esset. Poloni, mortuo Ludovico eorum Rege, ad vnicam filiam ejus, nomine Heduvigim paternum Regnum detulerant cum eo, ut virum quoque cui nuberet, dotaléque Regnum ferret, ipsi eligerent. Regnum, nuptiásque Heduvigis Gulielmus Archidux Austriae magnoperè appetivit, atque in hunc puellæ ipsius voluntas inclinavit specie juvenem, & ætate florentem, cujus etiam accitu Cracoviam venit, nec abfuit suspicio clam eos concubuisse. Sed Poloni, coacto redire domum Gulielmo, Heduvigis conjugio Jagellonem destinarunt, pacti ut Lithuania Poloniæ adjungeretur, idémque Rex vtriusque gentis esset, & Jagello, & Lithuani omnes, inanum deorum abolito cultu, Christiana sacra, fidémque sacrorum susciperent. Ita Cracoviam deductus Jagello Poloniæ Rex constituitur. Ei duo filii fuere, Uladislaus, quem Turcico bello adversa ad Varnam pugnâ interfectum supra attigimus, & Casimirus, qui fratri occiso in Regnum successit. Hic egregiâ quindecim liberorum sobole est auctus, quorum fœminis novem finitimis Germaniæ Principibus collocatis, multos populos affinitate, amicitiaque est complexus. Filiorum natu minor, Casimirus nomine, actâ innocentissimâ vitâ, magnam moriens primâ juventâ sanctitatis opinionem reliquit, quam etiam miraculis affirmatam Poloni tradidere. Federicus quoque alter filiorum sacerdos factus, Archiepi-

scopatui Gnesnensi, & Cracoviensi Episcopatu præfuit, & ab Alexandro sexto Pontifice Maximo honoris causâ in Cardinalium collegium est cooptatus. Uladislauum Bohemi primùm, deinde etiam Ungari ultro Regem adsciverunt. Huic filii duo fuere, Ludovicus, & Anna: Ludovicus, cui post mortem patris Ungariæ Regnum obtigerat, admodùm adolescens, temere cum Turcis congressus, fatali familiæ suæ casu victus in fuga occubuit. Anna Ferdinando Austrio Cæsari nupsit, eúmque aviæ fœcunditatem æmulata quindecim liberorum parentem fecit. In Polonia post Casimiri mortem, paternum Regnum Joannes Albertus maximus natu filiorum, & post eum Alexander frater suscepit. Uterque liberis caruit. His vitâ functis Regnum Sigismundus obtinuit, qui in magna filiarum copia virilis stirpis vnicum filium reliquit hunc Sigismundum Augustum, cujus mortem suprâ tradidimus, in quo genus, ac nomen Jagelloniæ familiæ defecit.

---

*De perpetratis à Commendono pro Regis
Catholici electione.*

CAPUT II.

POLONI etsi Reges nisi ab se creatos non ferunt, nec hereditatis, aut nascendi legi

R r iij